

Opazke.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Torrente, 12. Vsak list mora biti frankiran. Rokopisi se ne vračajo.

Inserati (razne vrste naznanila in poslanice) se zaračunajo po pogodbi; pri kratkih oglaših z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 nov.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema opravištvu, ulica Torrente 12.

EDINOST

Edinost.

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1 uri popoldne.

Cena z a vse leto s prilogo 1 for., za pol 3 for. 50 nov., za četrt let 1 for. 75 nov. — Edinost brez priloge stane za celo leto 6 for., za pol leta 3 for., za tretje leta 1 for. 50 nov. — Posamezne številke se dobivajo pri opravištvu, v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V edinosti je moč«

iz deželnih zborov.

Istrski deželni zbor.

IV. seja dne 5. decembra.

Navzočih je 27 zastopnikov; opravišeni so izostali vsi 3 presv. škofje, dalje gg. Lazzarini in Delbello. Galerija polna. Zapisnik III. se je bil sprejet brez ugovora. Na to predlaga gosp. predsednik, da izrazi deželni zbor svojo udanost in srčne čestitke presv. vladarju, cesarju in kralju, povodom 40letnice Njegovoga vladanja. Zastopniki večine so ta predlog z navdušenimi „Evviva“, poslanci manjšine z burnimi „živio“ klici odobrili.

Gosp. predsednik prečita dve prošnji proti gozdnemu zakonu in to občine Buzetake, koje je predložil poslanec gospod Spinčić, in občine Boljunske, predložene po g. poslancu dr. Laginji. Obe prošnji pretrese poseben odsek. Čitajo se zatim 3 interpelacije (katere priobčimo v prihodnji številki) in sicer: poslanca g. Babuderja glede ceste Koper-Trst, koje poprava je bila uže lani e. kr. vladi priporočena; dalje posl. gospoda Volarića na deželno vladu. Predsednik pri tej interpelaciji še posebno opazi „da mu se pravi, da je na vladu“ in prosi gosp. interpelanta, naj jo izvoli čitati sam, ker on (predsednik) hrvaščine ni zmožen. G. dr. Volarić čita.

Mej čitanjem čuje se mej občinstvom mrmanje, koje vedno bolj in bolj raste vendar pa zopet obmolkne, ko pride g. govornik do 4. točke svoje interpelacije, naperjene proti zastopniku vlade. To točko je čital g. poslanec z jako krepkim glasom, koji je napravil navidezen vtisek toliko na poslance večine, kolikor na galerijo. Tretjo in zadnjo interpelacijo stavi g. dr. Laginja. Tudi njemu jo otda predsednik, naj jo čita g. interpelant sam, izgovarjajoč se zopet, da hrv. jezika ne pozna. G. dr. Laginja opazi taljanski, da je g. predsedniku uže poprej povedal vsebino interpelacije, ter jo čita hrvatski.

Mej čitanjem je nastalo na galeriji zopet mrmanje, ali pa je brzo prenehalo brez opomina g. predsednika.

Zatim odgovori vladin zastopnik g. vitez Ellusheg na interpelacijo zadnje seje glede kraja sej dež. šolskega sveta. Odbije interpelacijo z opazko, da ista nikakor ni utemeljena.

PODLISTEK.

Mej Davljenci.

(Carl May-eve prigodbe v Sahari.)

(Dalje.)

Obesim risanico, zgrabim repetirko, nož vtaknem za pas. Sicer nisem imel z repetirko tako gotovega strela, kakor z risanico, ali bila mi je potrebna, ako ne bi bila kroglja iz risanice precej smrtna.

Komaj sem se vzdignol, uže je bil Hasan pri meni.

„Allah akbar, Bog je velik, sidi, on more leva umoriti in pantra uničiti. Ti si pa človek, kojega meso mačkam diši. Ostani tu, sicer te požro in jutri ne najdemo drugega, nego podplate tvojih čevljev!“

„Ne najdeš le čevljev, temuč v njih tudi moža, nepoškodovanega. Vzemi orožje in pojdi z menoj!“

Veliki mož je odskočil prestrašen; razpral vseh deset prstov in se branil z stegenimi rokami.

„Hamdulila, čast Bogu, da še živim; nikdar ne bodem živjenja divjim zverem daroval!“

„Se li boji Hasan el kebir, mačke?“
„Jaz sem Djecar bej, človeški davljeneč, ne pa Hasan pantrov žerec, sidi! Tirjaj da se proti sto sovražnikom bojujem; pomorim vse, ali verniku je zaničljivo shajati se s ženo po noči, in ko je še sultana divje zveri!“

Na to se preide na dnevni red, koji obsega te-le točke:

1. Šolski obračun za l. 1886.
2. Promembe šolskega zakona.
3. Obračun za leto 1886.
4. Proračun „ezonera“ za leto 1888.

Gosp. Lius čita 1. točko. Unela se je razprava, koje se je udeležil v trikratnem govoru gosp. zast. Zamlić in g. dr. Lius; konečno je spregovoril tudi zast. gospod Campitelli. Obračun je večina sprejela.

Pri 2. točki poroča g. Bubba in tolmači zakonsko osnovo, s koje se poboljšuje stanje učiteljev, posebno podučiteljev in podučiteljic. G. Spinčić reče v hrvaščini potem ponovi v italijanščini, da bode glasoval za zakon in da si pridržuje pravico posam. predlogov. Njegovih predlogov večina ni podpirala. Čitajo se po trikrat §. 23, 25, 28, odnosno 29 in 30 šolskega zakona. Pri vsakem je stavljaj g. zastopnik Spinčić svoje posebne predloge, tika-joče se osobito sestave dotičnih §§., toda vselej brezuspešno. Samo §. 28. moral se je spremeniti u §. 29., kakor je to g. Spinčić dokazal. Ker pa imajo gg. članovi popolno zaupanje v deželni odbor, opazil je g. govorniku predsednik, da je to stvar posebne komisije, koja ima zakonsko predlogo pregledati. — Posebno zanimiva je bila razprava o učiteljskem stanovanju, o katerem se zakon jako nejasno izražaj. G. zast. Campitelli je celó stavil predlog, naj se da učiteljskemu osebjju na leto 80 gl. stanarine, ter da si morejo s tem iskati stan. G. zast. Spinčić pa je dokazal, da bi bila taka naredba občinam le na škodo, kajti učiteljevega stanovanja ne bi mogle drugače vporabiti. Isto tako se strinja g. dr. Laginja z nazori g. Spinčića, kajti, ako se zakon jasnije sestavi, ne bode v tej zadevi več toliko pritožb in dvomljenja. Bili so vsi §§. po trikratnem čitanju brez spremembe sprejeti, ker so za spremembe samo národní poslanci glasovali.

Predsednik izjavlja, da danes ni več časa seje nadaljevati ter, da prideti ostali dve točki na dnevni red v prihodnej seji. Večina poslancev je zahtevala, da bi bila ista uže jutri, toda ko je po posebnem predlogu g. dr. Laginje predsednik dal na glasovanje, da ima prihodnja seja biti vtorek, taljanski zastopniki niso za predlog

„Tedadj ostani!“

Hotel sem ga samo skušati in koral sem proti vzhodu, pa čul sem, da nekdo za mano gre. Bil je Štafelštajner.

„Smem z Vami, gospod?“

„Zakaj?“

„Zato! Mašala, tristo medvedov, hočem li od daleč gledati, kako Vas bode mačka trgala? Zakaj imam puško in nož? Kjer je moj gospod, tam moram biti tudi jaz!“

„Zahvaljujem se Ti, Jože, ali rabiti Te ne morem.“

„Zakaj ne?“

„Ker nisi lovec. Brez potrebe bi se postavil v navarnost in v ugodnem času splašil zver.“

Truditi sem se moral spraviti zvestega in srčnega moža zopet v šator in stopil sem v noč proti ograji.

Na omenjenej strani in daljavi od seraja je ležalo polno prevrženega kamenja. Na njem je bila prislunjena ograja, koja je bila na družih treh straneh z stebri zatrjena in prepletana z močnimi, sukanimi dateljivimi vlakni. Ovece so ležale mirno v tej prostej ograji, tudi jaz jih nisem motil. Noč je bila jasna in lahko je bilo pregledati opas kamenja in graje. Mej vsakim stebrom je bila otprtija, da bi se lahko ne prav močan človek skozi splazil. Zadržnja je bila najpripravljaj zame, roparja pričakovati. Od treh strani sem bil dobro zavarovan, proti četrtrej strani sem pa imel prost pogled čez ograjo. Ako bi prišel panter, mogel sem mirno in brez strahu

glasovali, ampak da se ima vršiti v sredo 7. t. m. Ob 1¼ uri je bila seja končana.

Goriški deželni zbor.

III. seja dne 1. decembra 1887.

Mnogo peticij se je izročilo pravnemu in peticijskemu odsoku v obravnavo.

Potem je naznanil predsednik predlog poslanca Ivančića, da bi se § 55. šolske postave od 6. maja 1870 spremenil v tem zmislu, da se bo smel nalagati za potrebšćine šolskih okrajev priklad ne le na neposrednje davke, kakor je dozdej dovoljeno, temuč tudi priklad na užitnino in davščino na žganjine v nadrobnej kupčiji.

Motivacija tega predloga pride na dnevni red prihodnje seje.

Vladni zastopnik baron Rechbach je odgovoril na interpelacijo zastran dozdevnih nerodnosti v Goriškej bolnici milosrčnih bratov tako-le:

Vsled tožeb, oglašajnih v zadnej seji deželnega zbora, proti javnej bolnici milosrčnih bratov, spoznalo je namestništvo za svojo dolžnost, ta zavod še jednokrat preiskati, kolikor glede njegovih poslopij, toliko glede njegove notranje uprave.

Po naročilu njegove prevrženosti gospoda ces. namestnika je dne 16. julija t. l. nenadoma obiskala bolnico posebna komisija sestavljena iz c. kr. dvornega svetovalca viteza Rinaldini-ja in namestništvenga svetovalca in ob jednem zdravstvenega referenta dr. Bohate.

Prav za to, ker je komisija nenadoma prišla v Gorico, in je še le tu povabila zastopnika mestnega magistrata, župana in fizika, mogla sta ta dva k pregledovanju priti, ko se je uže bilo začelo; — poprej sta bila zadržana po nujnej seji.

Kar zadeva notranje razmere zavoda, preiskala jih je komisija pri tej priliki natančno in o tem, kar je videla, tem manj je dvomiti, kor je — kakor sem že omenil — komisija nepričakovano prišla ter je bolnico prestregla v takem času, ko je bila ta v vsakem oziru v vsakdanjem položaji.

Preiskava je dognala, da so se bolnikom delile jedi in pijače ne le v zadostnej množini, temuč da so bile izvrstne, tako, da so skoro v nasprotji z varčnostjo, kakeršne se drži veči del drugih bolnic.

nameriti. Junaško delo seveda ni bilo, umoriti ga.

Sedel sem kor mogoče pripravno v otprtijo. Z risanico v roki in repetirko na kolenih, pazoč na vsak šum tihe stepe. Polnoč je prišla; če pride zver, mora se kmalu prikazati.

Zdajci sem zapazil, da so se jele ovece nekoliko vznemirjati; stikale so skupaj glave in lezle oplašene, kar mogoče blizo skalovja. Napenjal sem oči, da bi vzrok izvedel. Pa zdaj začujem prav tih pritapljev šum. Zver je bila na skali, da bi od tu skočila na svoj rop. Čul sem drsanje kreppljev — skok — in temno telo blisknolo je med ovece, — kratak smrtni glas — in visoko je stal na zadnjih nogah panter med čedo, pod desno taco mrtvo oveco držoč. Bil je izvenredno velik, da nisem še jaguarja videl tolikega. Spoznal sem precej samico.

Glavo vzdigajoč zarjula je zmagovalno: oni strašanski goltančno stisnjeni glas — uuhh — a oorr. Še ni svojega klica končala — počila je moja risanica. Široko otprti, v zelenem blišču sukajoči očesi, zagotovili ste mi strel. Z strelom zadonelo je rjovenje; žival je visoko proti otprtju skočila in se zgrudila blizo mene mrtva. Ko sem jo pozneje pregledal, videl sem, da jej je krogla oko prodrla.

Strel je imel še drug nastopek. V daljavi je zadonelo hripavo divje tuljenje in v malo trenutkih kratko, pretrgano rjovenje v obližji. Samec se je bližal, strel ga je privabil.

Ker se je bolnica preiskavala ob 10¼ uri predpoludne, ni bilo mogoče, da bi se bile spremenile jedi, katere so se imele deliti ob 11. uri dopoludne.

Komisija je nadaljevala preiskavo pregledovaje vse prav na drobno, skrbno in je mogla povsod konstatovati posebno skrb za snažnost, katera se je pokazala tudi že pri drugih prilikah, potem dobre postelje vse z stramoci iz železno-žičnih mrež, skrb za naglo odnašanje umazanega perila in stvari, ki se rabijo za obvezovanje, da se spolnujejo vodila za razkuževanje kirurškičnih instrumentov in da so pri rokah razkuževala (karbol kislina) za vsako rabo pri nalezljivih boleznih.

Našlo se je, da se lahko segrevajo vsi prostori in da se vsi, razen nekaterih v pritličji, lahko prezračujejo.

Glede snage na straniščih, reda v lekarnici in priskrbovanja ledu, ki se dobiva, kedar treba prav tam blizu, glede prostorov za shrambo blaga (perila telesnega in postelnega itd.) shramb za tiste stvari in obleke, ki jih prinašajo bolniki seboj, shramb jedilnega blaga in kuhinje, ni našla komisija povoda, da bi oporekala najmanjšo stvar.

Kakor je znano, opravljata zdravstveno službo dva zdravnika. Zraven treh milosrčnih bratov je na razpolago še 17 strežnikov.

Kar zadeva znano tesnobo in jednako znane pomanjkljivosti nekaterih prostorov, — to so nedostatnosti, za katere se ne more nalagati odgovornost oskrbništvu; to so pač take neprilicnosti, kakeršne se nahajajo vselej v starih poslopijih in katere bi bilo težko popolnoma odstraniti.

Priznati se mora tudi, da bi se moralo, kolikor mogoče ogibati se zato takih prostorov; toda dokler ne preskrbi dežela, da se v okom pride zagačenju bolnikov v zavodu — katero nedostatnost sicer pogostoma nahajamo tudi po drugih bolnicah — ne more se obdolževati oskrbnništvo, če je primorano, da rabi tudi omenjene prostore.

Če ni — kakor sem razložil — vestna preiskava zavoda dala nobenega povoda, da bi se mogla izraziti kakoršna si koli graja oskrbništvu — ampak je dala celo priliko, izraziti zadovoljnost z njim, mora se pa na drugej strani zares obžalovati,

Zavoljo previdnosti sem vzel repetirko v roke, da bi hranil kroglo iz risanice za samea. Brzo jo nastavim. Vitko, gibčno truplo je priskakalo in se vstavilo pred grajo nasproti mene in mrtve samice. Pri vsej negotovej zvezdntej svitlobi me je moral zapaziti panter, ker potuhnol se je z srditim puhanjem, pripravljaj se k skoku. Še sem videl njegove sveteče oči, v trenutku je moral skočiti. Sprožil sem sredi bliščee svitlobe. Kakor strela je skočila žival kvišku in padla blizu otprtja na tla. Ali uže sem zgrabil repetirko, s koje sem lahko petindvajsetkrat ustrelil. Meril sem na glavo in enkrat, — dvakrat, — trikrat sprožil. Zadostoval je prvi strel, četudi ni bil smrten; krčevito trepetanje je pretresalo truplo živali, in ležala je mrtva pri mojih nogah.

Nabil sem zopet in stopil ven. Ropni živali sti ležali druga na drugej in bili, posebno samica, toliki in tako težki, da mi niti ni bilo mogoče z vso močjo ju premaknoli. V daljavi je lajal šakal, vedel je, da mora biti blizu mrtva žival. On je zvest, a boječ spremljevalec velikih roparskih žival ter zadovoljen z drobtinami, ki bogatinu od mize padajo.

Ko sem došel v seraj, bdeli so še vsi. Neverjetno se jim je zdelo, da bi mogel posamezen človek po noči prežati na pantra, ki je skoraj strašnejši od leva. Z strahom združena radovednost ni jim dala spanja, ali strele so morali čuti, da so nisem dal brez brambe od strašanske sa-

da se z agitacijo, zatrosen me obine po deželi v namen, da se ljudstvo na umeten način zavzelo zoper bolnico, škoduje interesom bolnikov in tudi dežele, ker ni nikakor dvomiti o tem, da bi imel deželni zalag veliko večje stroške, ako bi prihranjevali bolnike po drugih bolnicah.

(Konec prih.)

Kranjski deželni zbor

II. seja dne 30. novembra 1887.

(Konec.)

Računski zaključek nam kaže, da so imeli ustanovni zakladi koncem leta premoženja: gl. 1.394.448.14 kurzne vrednosti, za gl. 27.812 56 kr. več od lani.

Poslanec Luckmann poroča potem o računskem zaključku prisilne delavnice za l. 1886., ki se odobri brez ugovora. Vseh dohodkov z deželnimi doneski vred za nove stavbe itd. je bilo 143.904 gl. 84 1/2 kr., vseh stroškov, med katerimi so tudi nove stavbe in povračila deželnemu zakladu, pa 140.310 gl. 28 kr. Konečni blagajnični ostanek je toraj znašal 3594 gl. 56 1/2 kr. Skupna imovina v gotovini, zastankih, glavnica, posestvih, inventaru itd. je znašala 114.030 gl. 77 kr., to je za 14.490 gl. 30 kr. več, kakor koncem l. 1885. Dolgov je 7691 gl. 44 1/2 kr., toraj znaša čista imovina 106.339 gl. 32 1/2 kr.

Dr. Bleiweis poroča o računskem zaključku bolniškega, blazniškega, porodniškega in najdenškega zaklada; bolniškemu zakladu je moral deželni zaklad dodati 52.127 gl. 87 1/2 kr., blazniškemu 42.327 gl. 11 1/2 kr., porodniškemu 3884 gl. 68 kr., najdenškemu pa 4412 gl. 87 1/2 kr. Vsi ti računi se odobri brez razprave.

Dalje poroča dr. Bleiweis o proračunu omenjenih zakladov za leto 1888., ki se odobri po nasvetu finančnega odseka z naslednjimi številkami:

Potrebnice:	Zaklade:	Primanjkljaj:
1. Bolniški zaklad 58.740.37	11.798.09	46.942.28
2. Blazniški " 49.990.46	9.263.51	40.726.95
3. Porodniški " 5.790.88	895.60	4.895.28
4. Najdenški " 3.967.19	318.20	3.648.99

Ves primanjkljaj pri teh štirih zakladih toraj znaša 96.297 gold. 50 kr. in se bode moral plačati iz deželnega zaklada. Poročevalec omenja, da so stroški za zdravila in obvezila nenavadno veliki in čedalje bolj rastejo, ker nekateri zdravniki zapisujejo in rabijo predraga zdravila in obvezila, dasi jim je deželni zbor v tem oziru že prej priporočal varčnost in štedljivost. Toraj nasvetuje v imenu finančnega odseka novo resolucijo, ki se glasi:

"Z ozirom na resolucijo, sprejeto v 14. seji visokega deželnega zbora dne 14. januarja 1886., in na željo, katero je v imenu finančnega odseka poročevalec izraževal v 7. seji dne 30. decembra 1886., naj bi se namreč pri zdravilih in obvezilih kolikor mogoče štedilo, zahteva deželni zbor, da se v polnej meri spoštujejo in izpolnjujejo njegovi ukrepi. Deželnemu odboru se toraj vnovič naroča, naj zdravniškemu osebju ukaže, da se pri zapisovanju zdravil in pri rabi obvezil strogo ravna po izgledu drugih, posebno Dunajskih bolnišnic, kjer se brez škode rabijo cenejša zdravila in cenejša in bolj priprosta obvezila."

Tudi ta resolucija je bila brez ugovora sprejeta.

mice požreti. Vrnovšega so me gledali kakor bi bil prišel samo moj duh.

"Mašala, tri sto medvedov, to je on, kakor živi!" vpil je Korndörfer in skočil k meni.

"Marhaba, sidi, dobro došli, gospod!" menil je veliki Hasan. "Ti si zvito ravnal, čuli smo strele in žena se ne bode upala nocoj pred grajo."

"Hvala Ti, sidi," prigovarjal je serajdži, "da si mi čedo varoval, roparjev ne bode nocoj, ker si jih z glasom svoje puške prestrašil."

Menili so resnično, da sem streljal le, da bi roparje ustrašil.

"Žena pantrova je prišla z svojim možem, kovedži," odgovoril sem, "in umorila ti ovce. Pojdi po njo, ker šakal je blizu in jo požre."

"Naj jo požre, pa Allah me varuj, da bi si upal v deželo smrti, kjer bi bil raztrgan."

"Ne bodeš raztrgan, ker sultana črnega pantra je mrtva in nje gospod leži z raztreščenim čelom poleg nje."

"Allah kerim, Bog je milostljiv! Govoriš resnico, sidi?"

"Moja beseda je resnična! Pogledaj čevlje, Hasan, nepoškodovani so in ni las mi ni skrčen, ali moj surat je zavzelen in pantra ležita, od pesti smrti umorjena. Pojdite možje, prinesite ju sem!"

Moje besede so te dobre ljudi izvenredno razburile. Niso mi hoteli verjeti, in

Poslanec Šuklje potem poroča o računskem zaključku normalno-šolskega zaklada; vsega skupaj se je izplačalo za učiteljske plače 228.789 gl. 26 1/2 kr., t. j. 7084 gl. 58 kr. manj, kakor je bilo proračunjeno. Pa tudi pri dohodkih se je pridobilo več, zlasti pri zapuščinah, ker so v zadnjem letu umrli nekateri zelo imoviti ljudje; namesto proračunjenih 9930 gl. so te zapuščnine znašale 20.884 gl. 14 kr. Vsega skupaj se je prihranilo 19.368 gl. 23 1/2 kr. Tudi ta računski sklep je bil potrjen brez razprave.

Za njim poroča dr. Vošnjak o podporah za šolske stavbe in predlaga, naj se v ta namen, kakor vsako leto, iz deželnega zaklada dovoli 6000 gl., in naj od tega zneska dobé: 1. Oberje 300 gl., 2. Radence 500 gl., 3. Dolenja Podgora 500 gl., 4. Česnjevec 400 gl., 5. Borovnica 100 gl., 6. Tribučje 500 gl., 7. Metlika 1000 gl., 8. Črnomelj 1000 gl., 9. Sv. Trojica 300 gl., 10. Dob 200 gl., 11. Radomlje 300 gl., 12. Veliki Gaber 100 gl., 13. Velika Dolina 500 gl., 14. Ribno 100 gl., 15. Cirknica 100 gl., 16. Dolenjavas pri Ribnici 100 gl. toraj skupaj 6000 gl.

Tudi ta predlog je bil soglasno potrjen. Ker se je pa iz načrtov za nove šolske stavbe sprevidelo, da v mnogih krajih zidajo predrage šole in da občine silno težko zmagujejo dotične stroške, ki niso v nobeni pravi primeri z njihovimi davki, nasvetoval je g. poročevalec v imenu finančnega odseka to le, tudi brez ugovora sprejeto resolucijo:

"Slavna c. kr. deželna vlada naj blagovoli ukazati okrajnim šolskim svetom, da se pri sestavi načrtov za šolske stavbe ozirajo na možnost občin ter jim ne nakladajo stavbenih stroškov, ki niso v nikakej primeri z velikostjo šolskih občin in njim naložene davčne svote."

Konečno dr. Poklukar poroča o nakupu vinograda za deželno vinarstvo šolo na Grmu, katerej se je bilo ponudilo 6 vinogradov; namreč: 1. Kodonov, 2. Clarici-jev, 3. pl. Langerjev, 4. Maftingerjev, 5. Povšetov, 6. dr. Rozine.

Ker se je komisija, ki je te vinograde pregledovala, soglasno izrekla, da med ponujanimi poseviti ima dr. Rozine vinograd malone najboljšo logo in da je dobro zasajen, vrhu tega pa ne bode treba zidati novega poslopja, kar bi gotovo stalo 1200 do 1500 gl. in ker se je šolsko vodstvo izreklo, da zadostujejo trije oralni vinogradi, da toraj ni treba kupiti celega posestva, pogodil se je dež. odbornik kot pooblaščenec deželnega odbora dne 12. marca 1887. z dr. Rozino, da kupi Kranjska dežela od njega spodnji del vinograda v bližnji obsežnosti 3 1/2 oral, po 750 gl. oral in hišo za 775 gl. Vsa kupna cena znaša toraj 3322 gl. 18 kr., katera svota se je, ko je pogodba med deželnim odborom in dr. Rozino bila podpisana, izplačala dne 12. aprila 1887. iz deželnega zaklada prodajalcu v pisarni notarja dr. Poznika v Novem mestu. Zemljišče je bilo potem prepisano na Kranjsko deželo ter je pristojbina znašala 146 gl. 13 kr., ekspensar notarja pa 16 gl. 90 kr. tako, da so znašali vsi troški za nakup vinograda 3485 gl. 21 kr.

Po nasvetu finančnega odseka deželni zbor odobri to kupčijo brez ugovora.

truditi sem se moral je pregovoriti, da bi šli z menoj.

Užgali so plamenice in šli z menoj. Ko smo dospeli do ograje, stiskale so se ovce prestrašene od ognja. Ali nastopka mi ni mogoče popisati. Komaj so ugledali Arabci mrtvi živali, uže so bili na njih, s pestmi jih bili in s podpetniki teptali in grdili z vsemi mogočimi besedami, kojih je arabski jezik tako bogat. Hasan el kebir je bil najglasnejši. Slednjič se je obrnil proti meni z besedami:

"Sidi, Ti si največji lovec, ki so ga moje oči videle; še večji nego emir el Arat (Gerard), ki je bil gospod levu. Kadar bodem pel o siretu el modžahedina (delih borilcev) in govoril o siretu beluvan (delih junakov), tedaj ne bodem zabil tvojega imena, ampak slavil ga uhom vernikov!"

Arabec govori rad gromovito in izraža svoja čutja v najvišji meri. Tudi Stafelštajner ni mogel prikriti svojega strmenja.

"Mašala, tri sto medvedov, to je bil strel! Mačka je prav v oko zadeta, pa tudi druga nič dalje. Še nikdar nisem take stvari videl, pa tudi ne misli, da je panter taka spaka. Gotovo bi se moja puška tresla, ako bi jaz bil pričujoč!"

Vlekli so živali s slovesnostjo proti seraji, kjer sem ju odrli; potem smo šli k počitku.

(Dalje prih.)

Konečno se po nasvetu dr. Šterbenca § 9 letnega poročila, ki zadeva razne ustanove, izroči finančnemu odseku v pretresanju, potem pa deželni glavar ob 1. uri popoldne sklene sejo.

(III seja dne 3. decembra.)

G. deželni glavar grof Thurn naznani in razdeli došle vloge. Poslanec Kersnik s tovariši izroči samostalen predlog, ki vleva, naj se v zemljiške knjige poleg nemških imen davčnih občin vpisujejo tudi slovenska. Glasi se tako:

Slavni deželni zbor naj sklene:

- Priloženi načrt zakona se potrdi.
- Deželnemu odboru se naroča, da temu zakonskemu načrtu izprosi Najvišje potrjenje.

Z a k o n

veljaven za vojvodino Kranjsko, s katerim se razveljavi tretji odstavek § 6 deželnega zakona z dne 25. marca 1874, št. 12. dež. zak., ter se ustanovi nova določba v napisu zemljknižnega imovinskega lista. Po nasvetu deželnega zbora Svoje vojvodine Kranjske ukazujem tako:

Č l e n I.

Tretji odstavek § 6 deželnega zakona z dne 25. marca 1874, št. 12. dež. zak., se razveljavi, ter stopi na njegovo mesto ta le določba:

V napisu imovinskega lista se ima navajati ime dotične katastrske občine v obeh deželnih jezikih, ako je tako v rabi, potem dosedanja zemljknižna zaznamba zemljknižnega tela, ako je ima, oziroma njegovih delov, kakor tudi kateri obče znani priimek: tukaj se ima tudi razvidno storiti, ako je zemljknižno telo v razmeri različni od popolne lastnine.

Č l e n II.

Določbe pričujočega zakona stopijo v veljavnost z dnem razglasenja.

Č l e n III.

Zvršitev tega zakona naroča se pravosodnemu ministru, kateri ima v ta namen potrebne zvršilne naredbe izdati.

Načrt ribarskega zakona se potem v pretresanju izroči upravnemu odseku, zakon gledé vredbe zdravstvene službe v občinah pa občinskemu odseku. Ker ima ta odsek pretresati dokaj jako obširnih zakonov, nasvetuje dr. Papež, naj se pomnoži za štiri ude, ki naj se koncem denašnje seje izvolijo. Ta predlog obvelja in izvoljeni so bili Vošnjak, Šuklje Dev in Apfaltrern.

Poročilo dež. odbora gledé povračila stroškov verskemu zakladu za opravljanje duhovske službe v prisilnej delavnici se izroči finančnemu odseku, potem baron Švegel poroča o računskem zaključku glediškega zaklada za l. 1886. ter pri tej priliki graja, da se računski zaključki deželnemu zboru niso predložili v takej sestavi, kakor je priporočal že lani finančni odsek, in da se je računski urad tako malo oziral na dotični sklep deželnega zbora. Pridržuje si v tem oziru pri drugej priliki staviti primeren predlog. Računski zaključek se potem potrdi brez ugovora. Prihodkov je bilo 2803 1/2 kr., stroškov pa 3751 gold. 9 kr. Toda ker je bilo v blagajnici pričetkom leta 2318 gold. gotovine, poravnal se je presežek stroškov z njimi in je konečna blagajnična gotovina znašala 317 gold. 79. kr.

Prav tako je bil brez ugovora potrjen proračun glediškega zaklada za l. 1888. s potrebnostjo 1013 gl. in zakladu 2650 gl. Preostajalo bode toraj 1637 gl., ki se imajo po predlogu gosp. poročevalca tako obrniti, kakor onih 60.000 gl., ki jih je zavarovalnica plačala za pogorelo gledišče.

Baron Švegel dalje poroča o računskem zaključku muzejskega zaklada za l. 1886. in omenja, da ni bilo prav, mej izvenredne prihodke postavljati doneska kranjske hranilnice v znesku 6044 gl. 2 1/2 kr., ker v istini ta donesek znaša le 5000 gl. Dalje omenja, da je treba v smislu nekega deželnozborovega sklepa posebe zaračunjevati Smoletovo zapuščino, katera koncem leta 1887. ni znašala 94.908 gl. 77 1/2 kr., ampak 97.410 gl. 53 kr. Za stavbo novega muzeja se je do konca avgusta t. l. potrosilo 263.698 gl. 21 kr. Ker bo treba pa še nekaterih reči omisliti, znašala bo konečna svota vseh stavbenih stroškov 265.628 gl. 21 kr. Vrednost raznih zbirk znaša 58.000 gl. Konečno predlaga te-le nasvete, ki so obveljali brez ugovora: 1. Računski zaključek muzejskega zaklada gledé rednih dohodkov in stroškov se odobri. 2. Sklep gledé izvenrednih dohodkov in stroškov za stavbo „Rudolfinum“-a se pa dotlej odloži, da deželni odbor predloži o tej zadevi posebno, že napovedano, poročilo. Vendar se že zdaj omenja, da se ima donesek hranilnice vpisati s 5000 gl., ne pa 6044 gl. 2 1/2 kr. 3. Prav tako se ima izkaz V. Smoletove zapuščino

koncem avgusta t. l. v tem popraviti, da se izločijo reči, ki so vsled pogodbe z A. Smole ostale muzeju. 4. Deželnemu odboru se naroča, naj računskemu uradu takoj zaukaže muzejskega zaklada račun v tem smislu že za prihodnje zasedanje sestaviti in ostro na to paziti, da bodo vsi deželni služabniki dostojno in natančno izvrševali sklepe in želje deželnega zbora in za njih izvršitev potrebne ukrepe deželnega odbora.

(Konec prih.)

Alkoholizem.

V vinu se pozna vedenje človeka Platon.

Koliko človek velja, kakeršno je vedenje, kakšne so njegove zmožnosti in pred vsem, kakšna je njegova omika, pozna se najboljši, ako se ga opazuje, je li udan opojnim pijačam, ali se jih več kot mogoče zdržuje. V vinu se pozna človekovo vedenje, ki je tudi del človekove omike. Ako opazuješ pijanega, gnjusi se ti in koj si narediš o njem sodbo, da ni kaj prida, da ni gospodar niti skrben oče, ampak zapravljivec in nemarnež. V vinu spoznaš k malu tudi vse njegove duševne zmožnosti: saj ne more v pijanosti ničesa prikriti, ampak besede mu tečejo iz pijanih ust gladko in lahko kakor voda po gladkej strugi.

V pijanosti ga spoznaš hudobneža ali malopridneža; v pijanosti ne more zakrivati svoje zverseke nravi, ampak sili v boj in tepež. Ako je trezen gojil strašne, bojevite misli, v pijanosti se mu iste ogrejejo in unamejo, on kar zdvija in liki divja zver se zažene na svoj plen, nad kojim hoče izvršiti svoje maščevalne namene.

Dober, blag človek je bela vrana mej pijanci, kajti nprav njegova je protivna pobojem in tepežem; pijanega sicer tudi najdeš, ali tedaj mirno zaspi, da mu preidejo močni duhovi iz prevnete glave.

Sploh v pijanosti se spozna nrvnost in omika pojedinega človeka, kakor tudi vsega naroda. Človek, ki je pijači preveč udan, ni dosti prida in isto smelo trdimu lahko tudi o narodih: v narodu, katerega članom je „vince presladko“, nista tudi omika in blagostanje kaj vdomačena.

Včinkov vina na človeški organizem nočemo na tem mestu razmotravati, niti nočemo povdarjati več ogromne škode in brezštevilnih hišnih polomov, kojim jedini vzrok je bilo vino. Saj je to uže tako zastarela stvar, da jej ne bode tako hitro konec.

Uroku neštevilnim nesrečam in ubožtvu, namreč vinu, postavila je pač jez druga pijača — alkohol. Žgane pijače dan na dan pridobivajo več poti v človeško družbo, namestujoč predrago vino. V vsakem trgu in vsakej vasi je uže jedna ali več prodajalnic žgavke, koje so navadno vse dobro obiskovane.

Čim bolj se množi ubožstvo in pomanjkanje, tem bolj raste število žganjarij. Velikanski davek, ki teži na proizvajanju in prodaji teh pijač, ni še zadosten, da bi odvračal ljudstvo od te strupene pijače, ampak očitno ljubezen do nje v ljudstvu raste. Žganje bi skoraj primerjal Adamovemu prepovedanemu jabolku. Uprav radi tega, ker vse na žganje godrnja, ker duhovnik v cerkvi pridiguje proti žganjepivcem, časnikar v listu mu napoveduje križarsko vojno, država zavira proizvajanje žganja, — uprav radi tega, nekako nalašč, — ljudstvo se zateka temrajše k prodajalcem žganja, od kojih dobiva za par krajcarjev kozareček te čudezne pijače, ki dela, da tako lahko pozabi vsakdanje muke in težave.

Strup, ki si ga za par noveev vkupi in ga povžije, deluje na njegove živce, opijani ga tako, da ne vé, kar se okolo njega godi ter mu za nekoliko časa iz glave izginejo one miali, ki ga mučijo in mu povzročajo obilnih težav.

Cprav teži nad žganjem ogromen davek, vendar ni zadnje še zadosti drago, da bi ga ljudstvo samo radi draginje ne moglo povživati, ker pomisliti treba, da več vzmore na človeške živce jeden četrt žgane pijače, nego štiri ali pet litrov vina.

S tem sistemom, namreč: z obkladanjem žganja z velicimi davki ni možno tedaj priti do živega tejd pogubonosnej navadi, kajti pri vsej previdnosti, koje država uvaja, da se tudi njene davčne postavbe in naredbe glede žganja, proizvajanja in prodajanja natančno in točno spolnujejo in pri vseh velikanskih globah in kaznih, ki se daje radi pregreška proti tem naredbam — vendar se gode zlorabe.

Ni možno tedaj, da bi se ta grda navada iz ljudstva odpravila, ako se tem

potem postopa. Vladi je skrbeti, da žganjivcem in prodajalcem trše na prste stopi ter jih s kaznjivo in zaporom siloma odvadi prevelicega popivanja.

V raznih evropskih državah je bila uže na dnevnem redu zadeva, da bi se alkohol vzel v državni monopol, od česar bi država sama pridobivala večjih koristi ter bi mnogo izdatnejše prišla žganjpitju v okom.

To idejo so na Švicarskem uže oživotvorili; minolo leto je isto hotel uvesti železni Bismark tudi na Nemškem; v Belgiji so minolo leto tudi postavno vredili prodajo žganja ter zapretili žganje proizvođačeljem in prodajalcem s znatnimi kaznimi ter s tem postavili jez prevelikemu razpečavanju žganih pijač.

Tudi v Italiji je zadnji čas enaka ideja prišla na površje čeprav ni v zadnjem deželi žganjpitje še tako razširjeno, kakor v ostalih evropskih deželah, čemur pa nismo iskali povoda v nramnosti italijanskega naroda niti blagostanju dežele, kajti niti jednega niti drugega v Italiji ni, ampak v podnebnju. Čim bolj se pomikaš proti severju, tem bolj nahajaš žganjpitje razširjeno. In ruski „mužik“ gotovo popije več litrov „vodke“ na leto nego bosonogi Kalabrež svojega vina. — Prebivalec v mrzlem podnebnju je k žganim pijačam bolj nagnen, nego prebivalec gorke dežele.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Naš cesar bode obhajal prihodnje leto 40letnico svojega vladanja. Vsi narodi se vesele temu zgodovinskemu dogodku ter se pripravljajo za slovesno praznovanje. Cesar sam je izrekel željo, naj se troški, kateri bi se izdali za slovesnosti, obrno za uboge, za povzdigo omike in obrtnije. Vsi listi pozdravljajo to cesarjevo željo s posebnim veseljem ter izrekajo neomahljivo patriotično udanost prebivalcev do presvetlega vladarja, katerega očetovska skrb ne sega le v sedanost, temuč tudi v bodočnost. Avstrijski narodi bodo tedaj praznovali to svečanost na tihem z ljudoljubnimi deli in spominali se z največjo hvaležnostjo 40letnice cesarjevega vladanja.

V štajerskem deželnem zboru je predlagal dr. Scheiden, da bi se zabra-nile ženitve nemaničev. Njegov predlog se je izročil odseku za občinske zadeve v pretres.

V klubovej seji hrvatske narodne stranke je odgovoril ban na interpelacijo Amruševu, da je bil zagrebški župan Badovinac odstavljen iz službe za to, ker ni spolnoval zakonov. Upravni odsek bode to stvar preiskaval.

Hrvatski sabor je bil 5. t. m. na nedoločeni čas zatvorjen.

Ogarski državni zbor sprejel je brez debate in soglasno podaljšanje finančne pogodbe s Hrvatsko in predlog, da se odpošlje regnikolarna deputacija.

Ogarskeji vladi delajo preglavico hudi napadi rumunskih časnikov zoper Madjare. Vlada je večino tem časnikom prepovedala vhod v dežele sv. Stefana. Erdeljski izseljenci izdajejo v Bukureštu časnik „Unirea“ (zjedinjenje). V njem naglašajo dan za dnevom, da bodo delali za vsacega, kdor jim pomore ukrotiti madjarsko ošabnost.

Vnanje dežele.

Srbski kralj je skupščino 4. t. m. odprl. Prestolni govor naglašja najboljše razmere do vseh vlad. Dobro postopanje nove vlade se priznava od vseh strani. Glede predrugebe ustave je kralj zaukazal pričetna dela. V finančnem prasanju naglašja prestolni govor štedljivost brez kračenja vojne moči, predrugebo davkov na pravičnej podlogi. Glede železnice so se sklenole pogodbe, sklenoti se imajo tudi trgovinske pogodbe s Turčijo, Rumunijo in Bolgarijo.

Bolgarsko sobranje je v načelu sprejelo proračun, kakor ga je predložila vlada, primankljaj neki znaša 9 milijonov.

Italijanski ministerski načelnik Crispi se je neki pritožil pri avstrijskem ministru grofu Kalnokyju, da odpira uradna „Politische Correspondenz“ svoja predala vatikanskim izjavam, ki so naperjene zoper Italijo. To vest pa „Pol. Corresp.“ sama preklicuje.

Papež je v konzistoriji dne 25. nov. nagovoril kardinale. Naglasil je svoj bližnji jubilej ter izrazil svoje veselje, da mu kažejo verni vladarji svojo udanost z darili, čestitanjem in romarskimi vlaki. Rekel je tudi, da

ga jako žalosti, ker Italija ne izpolnjuje premerno svoje dolžnosti proti njemu kakor vrhovnemu cerkvenemu poglavarju; da Italija žali celo v enomer cerkev z novimi zakoni, ki nasprotujejo duhovniškeji organizaciji ter hoče razdvojiti vernike od duhovščine s tem, da izroča upravo cerkvene imovine posvetnikom in si prilastuje zadnji ostanek cerkvene lastnine v Italiji.

Mej papežem in angleško kraljico bode razgovor o irskem prasanju. Papežev poslanec za Irsko Persico zdaj sestavlja poročilo o tamošnjih razmerah, to poročilo bode vatikanu podloga za dotične razgovore. Poročilo pravi, da je irska stvar načelno popolnoma pravična, krivično je le to, da Irce rabiyo silo ter se bližajo prekucijskim strankam. Gotovo pa je, da so tožbe Ircev zoper angleško upravo opravilene i na té bi se morala angleška vlada ozirati. V vatikanu je živa želja, da se sprava doseže mej zemljiškimi lastniki in zakupniki in sicer s tem, da se spolnijo opravilene tirjatve poslednjih, kolikor je to mogoče brez žalitve pridobljenih pravice posestnikov.

Nemškemu šulvereinu ni še dosti, da otrokom jemlje materin jezik in vzgoja renegate, zdaj se je zagnol tudi v krščansko vero ter hvali poganstvo. V letošnjem „Kalender des deutschen Schulvereins“ čitamo mej drugim to le: Nemško ljudstvo je najprej s krščanstvom zgubilo dušno zvezo z svojimi pradedi. — Tedaj le nazaj v malikovalstvo in barbarstvo!

Francozi imajo novega načelnika republike. Zadnje soboto je bil izvoljen. Po večkrat ponovljeni volitvi ni dobil nobeden dovoljnega števila glasov. Vsled tega sta Ferry in Freycinet odstopila od kandidature. Pa tudi zdaj še se je morala volitev ponoviti. In še le pri drugeji volitvi, katere se je udeležilo 833 kongresovcev, dobil je Sadi Carnot 616 glasov ter bil izvoljen. Sausier je dobil 188, Ferry 10, Freycinet 6, Apert 5, Floquet in Pijat vsak en glas. Dvajset glasovnic je bilo belih. Sadi Carnot je zmeren republikanec in upati je, da bode na to deloval, da se francoska republika utrdi.

Francosko ministerstvo je vsled izvolitve novega državnega načelnika odstopilo, načelnik je ministrom naročil, naj začasno dalje poslujejo. Časniki so z načelnikovo volitvijo večinoma zadovoljni, tudi zunanjim vladam je volitev po volji, nemška in ruska vlada ste načelniku uže čestitali.

DOPISI.

Iz Tolmina 2. decembra 1887. [Izv. dop.] Vsakovrstnih društev je tukaj, ali žalibože o njih napredku ne morem se veliko hvaliti, pač pa edino le o veteranskem društvu. To društvo šteje danes uže nad 230 udov in njih število množi se dan za dnevom, kajti vsakemu gre k srcu, ko vidi patriotično ljubezen društvenikov do svojih bivših sorjakov, toraj ko vidi, kaka zadnja čast se je tu in tam skazala ubozemu veteranu, ko so ga k večnemu počitku spremenili. V 14 dneih se pokopali 2 veterana ubozega stanu, v Tolmini 46 letnega, društvu jako zvestega Antona Pelicon-a in na Grahovem pa okolu 42 letnega Petra Lesjaka. Pri pogrebu obeh je bilo pričujočih okolu 70 veteranov in tolminska godba je svirala pogrebno. Jz Tolmina na Grahovo, če prav je bilo slabo vreme, odpotovali so veterani na čelu predstojnika s tominsko godbo, kder je bil pogreb goriimenovanega veterana. Ganolu je v srca vsakega, ki je bil priča, kajti na deželi se le malo kedaj prigodi, da bi bil kdo k pogrebu z godbo spremljan. Zadnje nedeljo je imelo veteransko društvo kakor vsako leto sv. mašo za umrle veterane. Zbralo se je okolu 80 veteranov, katere je domača godba ob 9. uri zjutraj spremljala v tukajšno farno cerkev. Po končanej službi božjej korakajo zopet na trg tolminski in vršilo se je defiliranje pred županovim stanovanjem. Popoludne ob 3 uri je svirala godba na trgu v znamenje praznovanja godu Nje Veličanstva cesarice Elizabete, ob 6 uri zvečer pa je društvo priredilo tombolo v prostorih „Podšolarja“. Tombole se je udeležilo veliko ljudstva, bilo je veliko vsakovrstnih dobitkov, med temi tudi krasne podobe Nj. Veličanstev cesarja in cesarice. Čisti dobiček je namenjen v podporo ubogim veteranom. Vsako društvo razvija se le tedaj, ako ima pravega načelnika, sicer res je pa tudi, da načelnik sam, ako nema v odboru mož, kateri se prizadevajo z združenimi močmi za napredek društva, more le malo storiti, a vendar se pa pri vsakem društvu gleda najbolj na pred-

stojnika in ako je ta mož, tudi društvo možato in dobro napreduje. Vojaki tolminske podružnice, pristopite toraj k veteranskemu patriotičnemu društvu, katerega pokrovitelj je prisvitli cesar sam, v katerem društvu skažete čast sebi in vsej Avstriji.

Iz Brd 2. decembra 1887. [Izv. dop.] Naše razmere se sicer obračajo na bolje, ker se narodna zavednost slovenskih Bricev vedno bolj širi po narodnih društvih, toda mogočniki, ki se sučejo in klanjajo okolu zlatega teleta, nam trdosrčno zakrivajo solnce pravičnosti, da bi se ne ogreli na njegovih blaživnih žarkih. Zato se gibljemo počasi — „ma e pur si muove“ naprej. Naše politično društvo „Slovenski jez“ darovalo je za „vahte“ nekaj molitvenih knjižic mej šolsko mladino, v Merniku pa nekaj družih knjig mej odrasle Slovence ob meji, in glej! giblje se že tok narodne zavednosti, razumnišji govoré, da pristopijo k našim društvom. Kdor more, naj to gibanje podpira!

Da bi se narodna zavednost še bolj na zahod širila, sprejemlje tajnik „Slovenskega jeza“ g. A. Belè v kolo svojih pevcev tudi mladeniče od bližnje meje beneške, kjer rijejo irredentarski krti. Ako se posreči g. S-ču zasadi ti kôle „Slovenskega jeza“ tudi ob mejnej reki Idriji, zapoje pevsko kolo tudi tam: „Slavjani — ne udajte se! Ne udajmo se!“

Isto politično društvo „Slovenski jez“, odposlalo je na slavni deželni zbor v Gorici tri peticije (prošnje): 1. govori o javnih plesih; 2. o ženitvah nemaničev; 3. o bolnišnici v Gorici. Nadejamo se, da jih deželni zbor povoljno reši.

To društvo je namenjeno izdati svoje peticije in adrese v majhnih knjižicah pod naslovom: Glasi „Slovenskega jeza“, 1. knjižica se že tiska. Iz takih knjižic se napravi primerin spomenik vladnim odlokom, pa se tudi uči spoznavati in braniti svoje pravice. Zato obračam pozornost na te „Glase“.

Še druge glase priporočam, ki jih je te dni objavil naš odbornik, vrli skladatelj in nabiratelj narodnih pesni g. Hrabroslav Volarič, učitelj v Kozani. Pevci, hitite po nje! Za 60 kr. dobite cel zvezek pesni lepoglasnih!

A. Ž.

Domače vesti.

Predsedništvo polit. društva Edinost vabi stem vse odbornike in namestnike v nedeljo 11. t. m. ob 9. uri zjutraj v prostorih del. podp. društva Via Molin piccolo št. 1, I. nadstropje.

V tej seji bode poseben odbor kateri je v zadevi urednika in blagajnika za društven list „Edinost“ bil izvoljen, podnesel svoje izvešče.

Umrl je v Zagrebu 1. t. m. bivši predsednik hrvatskemu saboru, Nikola Krestič. Rodil se je leta 1823. studiral je v Zagrebu in Pešti, leta 1847. bil imenovan advokatom, od leta 1873. do 1882. je bil predsednik saboru. V svojej mladosti je bil mej onimi navdušenimi Ilirci, ki so se odločno ptezali za narodni in politični obstoj Hrvatske. Vsled afere zaradi arhivov je leta 1884. odložil mandat.

Umrla je po kratkej bolezni gospa Lucija Herrmanstorfer, soproga posestnika tiskarne gospoda Ljudevita Herrmanstorferja. Pogreb bode v četrtek 8. t. m. ob 9. uri zjutraj. Lahka jej zemljica.

Naš poslanec g. Nabergoj dal si je te dni prepisati neko posestvo na svoje ime. Dotične uloge napravil je g. Nabergoj v slovenskem jeziku in v našem jeziku morali so je rešiti ter upisati v zemljišno knjigo. Kakor gladni pes kost, pograbil je „L'Indipendente“ to priliko ter zasmehljivo trobil v svet, da pri dotičnem uradu razven jednega nadničarja ali diurnista živ krst ne razume „tega jezika“, da je moral zato diurnist dotično ulogo rešiti, prepisati in odpraviti; vodja pa da je podpisal, ne vedi kaj! „Komentara temu ni treba“, pripomnil je omenjeni list. Mi pa pravimo, da ga je treba, zeló treba. Sramota je, da v tako važnih uradih, kakor je zemljišno-knjižni urad ne zna nikdo našega jezika. Ta malo mar-nost je vse graje vredna, ker bode imela še hude posledice za naše posestnike. Slovenski posestniki imajo pravico svoja posestva slovenski uknjiževati. Da se to izvrši, treba da dotični uradnik zna jezik, v katerem mora uradovati, ker drugače nastati mora silen nered in zmešnjava v zemljišnej knjigi na veliko škodo dotičnih posestnikov. Da se pa to zapreči, skrbi naj vlada, za uradnike, ki bodo znali

tudi slovenski, ker še le potem jim bode mogoče izvrševati svoje dolžnosti. Može, ki sedaj sede v onih pisarnah, ne moreje tega, torej niso na svojem mestu zato proč z njimi. Na njih mesto pa pesadite ljudi, ki bodo znali jezike prebivalcev. To je naš komentar.

Profesorji-državni poslanci. Po zaukazu naučnega ministra so profesorji-državni poslanci oproščeni vsacega podučevanja in drugega delovanja v šolah za vso poslanstveno dobo. Tedaj dobivajo tudi mej to dobo neprikrajšano plačo ter se jim všteva službeni čas. Opravičena je bila tedaj naša v zadnjem listu izrečena dvomba, da so odstavljani od službe, dokler se ne odrečejo poslanstvu; še na boljšem so od drugih vradnikov ki imajo le ex officio odpust mej zasedanjem državnega zbora.

O Dolencemv spomeniku. Uredništvo je doznalo, da je dotični odbor sklenol v svojej poslednej seji, da se javno ne bodo nabirali doneski za spomenik in za D. obitelj, kakor se tudi do zdaj niso; vendar naše uredništvo hvaležno sprejema radovoljne darove v to svrhu. Natančni izkaz o vseh darovih in imena vseh darovateljev se objave o svojem času. Čujemo tudi, da g. Rendič izdeluje načrt nagrob-nemu spomeniku in da se je uže naročil na Hrvatskem mramor, iz katerega se ima izklesati.

Mestni zbor imel bode danes 7. decembra ob 6 uri zvečer svojo XXV. javno sejo. Na dnevnem redu bode tudi predlog o razsvetljavi obrtne šole. Ta predlog, o katerem se je razpravljalo že v zadnej seji in katerega se pa predali delegaciji da ga rzsodi in zopet predloži.

Deželni odbor goriški razpisuje službo ravnatelja slovenskega oddelka dež. kmetijske šole. Plača 1200 gld., pravica do 4 petnie, 200 gold. opravilne doklade in prosto stanovanje. Prošnje se vsprejemajo do konca decembra t. l.

Za družbo sv. Cirila in Metoda nabralo se je v veseli družbi pri g. S. 3 f. Lepo hvalo za dar! Priporočamo vsem rodoljubom, naj se ob vsakeji priliki, bodi si vesela ali žalostna, spominajo te prekoristne družbe ako se tudi ne darujejo velike svote dajejo naj se male a pogostoma! S svetim navdušenjem delajmo za sveto našo stvar in dober izid nam je zagotovljen.

Na c. kr. državnih železnicah in na privatnih železnicah v državnej porabi izpraz-njenih bode začetkom 1888. leta 50 brezplačnih mest dobrovoljcev ali volonterjev. Pogoji za sprejem objavljeni so v dotičnih službenih listih.

Pravda proti morilceva Maffei in Ribos začela se bode 23. prih. meseca. Preiskave so že dovršene in hudodeleca prideta pred porotnike. Porotne obravnave bode vodil predsednik g. Mozetič, prideljena sta mugospoda sovetnika Sciolis in Colcuc.

Papežev jubilej. Kakor javljajo iz Rima, je izvestno, da bode sv. oče Leo XIII. čital slavnostno sv. mašo v baziliki svetega Petra. Ceremonije pri tej izrednej slavnosti vršile se bodo, kakor o veliki noči. Vabil razposlalo se je 60.000. Uhod bode skozi postranska vrata, glavne dveri ostanejo zaprte. Maša bode tiha, po maši podelil bode papež iz posebne lože vseobči blagoslov.

Josipa Stritarja zbrani spisi. Ljubljana, Jg. pl. Kleinmayr ded. Bamberg; 23 snopič; cena vsakemu snopiču 25 kr.

Bratje Sokoli!

V soboto dne 10. decembra ob 8½ uri zvečer bode Sokolov „jour-fix“ v redutni dvorani gledišča „Politiama Rossetti“ vhod iz ulice Chiozza v II. nadstropji.

Ob enem se naznanja udom Tržaškega Sokola, kakor tudi sl. občinstvu, da bodo v tej dvorani od nedelje 11. t. m. naprej svako nedeljosokolske plesne vaje, katere začnejo točno ob 7. uri zvečer. Ustopnina stane za člane 40 novč. za nečlane pa 50 novč. Gospe in gospice, katere niso v sorodstvu z katerim članom Sokola imajo pristop samo takrat, ko si ga priskrbe od odbora Tržaškega Sokola.

Na zdravje

ODBOR.

POZOR!

Išče se služabnica sposobna za kuhinjska in hišna opravila z pogoji ugodnimi. Več izve se pri opravištvu „Edinosti“.

Perje za postelj in mlado tičje perje (Flaumen),

lepo in po ceni dobi se pri L. Moro v Ljubljani, stolni trg. Pošilja se kolikor komu drago po poštnem povzetju. 3-2

Neutešljivi soprog LJUDEVIT javlja v svojem in v imenu svojih sinov in hčer MARJE, ANTONA, FRANCA, ANE, KATARINE, IVANA in TEODORA svim sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da se je njega soproga, odnosno mati, gospa

Lucija Herrmanstorfer
roj. Colognati

danes ob 7. uri zjutraj po kratkej in težkej bolezni, obskrbljena z sv. zakramenti za umirajoče v večnost preselila.

Pogreb bude v četrtek 8. t. m. ob 9. uri zjutraj iz hiše žalosti v Via Stadion 6.

Trst, 6. decembra 1887.

Namesto vsake posebne objave.

Prosi se, da se opusté sožalovanja obiski.

FILIJALKA V TRSTU
e. kr. priv. avstr.
KREDITNEG ZAVODA
za trgovino in obrt.

Novci za vplačila.

V vredn. papirjih na		V napoleonih na	
4-dnevni odkaz 2 1/4 %	30-dnevni odkaz 2 1/2 %	3-mesečni " 2 3/4 %	6-mesečni " 3 %
8- " " 3 %			
30- " " 3 1/4 %			

Vrednostnim papirjem, kateri se nahajajo v okrogu, pripozna se nova obrestna tarifa na temelju objave od 17. in 21. oktobra in 12. novembra.

Okrožni oddel.

V vredn. papirjih 2% na vsako svoto.
V napoleonih brez obrestih

Nakaznice

za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Reko, Zagreb, Arad, Grač, Hermanstadt, Inomost, Colovec, Ljubljano in Salzburg — brez stroškov.

Kupnja in prodaja

vrednostij, diviz, kakor tudi vnovčenje koponov pri odbitku 1% provizije.

Predujmi.

Na jamčevne listine v gotovem, obresti po pogodbi. Z odprtjem kredita v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po pogodbi.

Na vrednosti 5 1/2 % letnih obrestih do 1000 gld., za večje svote po pogodbi.

Uložki v pohrano.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodbi.

Trst, 13. oktobra 1887. 30-48-47

PRI JULIJU GRIMMU
dežnikar, Barriera Vecchia 18

je zelo bogata zaloga dežnikov za gospe in gospode za jako nizke cene. — Denžiki iz bonbaža od 90 novč. naprej. Dežniki iz volne in satina od f. 1.40. naprej. Dežniki židani od f. 2.50. naprej.

Mali dežniki za otroke od 25 novč. naprej. Sprejemajo se vsakovrstni popravki za jako nizke cene. 25-104

Teodor Slabanja

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17.

se priporoča velečastiti duhovščini za izdelovanje cerkvenih potrebščin najnovjše oblike namreč: —12-4

Monštranc, kelihov, ciborijev, svetilnic, svečnikov, itd. itd. po najnižji ceni.

Tudi se pri njem stara cerkvena priprava v ognju pozlati, posrebrni in popravi.

Na blagovljna vprašanja bode radovoljno odgovarjal.

Pošilja vsako blago dobro shranjeno in poštne prosto.

Ljubljanski Zvon.

Gld. 4.60.
Gld. 2.30. -- Gld. 1.15.

Nič več zobobolov.

Voda za zobe lekarničarja G. B. Rovis ozdravi hipoma vsak največi zobobol, zabrani narejenje tartara in gnjilje zob, ohrani bele, ojači zabrne in čisti ustni dih. Na prodaj v lekarni ROVIS Corso 47 po 50 kr. steklenica. 8-10

LA FILIALE della BANCA UNION

TRIESTE

s' occupa di tutte le operazioni di Banca e di Cambio valute.

a) Accetta versamenti in conto corrente: Abbuondando l'interesse annuo:

3 1/4 %	con preavviso di 5 giorni	12
3 1/2 %	" " " " " "	12
3 1/2 %	per Banconote	
3 1/4 %	con preavviso di 5 giorni	12
3 1/2 %	" " " " " "	12
2 1/4 %	per Napoleoni	
3 %	con preavviso di 20 giorni	40
3 1/2 %	" " " " " "	3 mesi
3 1/2 %	" " " " " "	6

Per la lettera di Versamento in circolazione il nuovo tasso d'interesse andrà in vigore a partire dal giorno 18. 25. aprile, 3. 23. maggio, 13. luglio e 13. ottobre a seconda del preavviso. Trieste 13 Aprile 1886.

Warrants.

BANCO GIRO

abbuondando il 3% interesse annuo sino qualunque somma; prelevazioni sino a fiorini 20.000 a vista verso chèque; importi maggiori preavviso avanti la Borsa. — Conferma dei versamenti in apposito libretto.

Conteggia per tutti i versamenti fatti a qualsiasi ora d'ufficio le avvia del medesimo giorno.

Assume pel proprio correntisti l'incasso di Cambiali per Trieste, Vienna e Budapest, rilascia loro assegni per queste ultime piazze ed accorda loro le facoltà di domiciliare effetti presso la sua cassa franco d'ogni spesa per essi.

b) S'incarica dell'acquisto e della vendita di effetti pubblici, valute e divise, nonché dell'incasso d'assegni, cambiali e coupons, verso 1/8% di provvigione.

c) accorda ai suoi committenti la facoltà di depositare effetti di qualsiasi specie e ne cura gratis l'incasso di coupons alla scadenza.

La Filiale della Banca Union

(Sezione Mercè) s'incarica dell'acquisto e della vendita di merci in commissione, accorda sovvenzioni ed apre crediti sopra mercanzie ad essa consegnate, oppure polizze di carico o Warrants. 23-24

Št. 517/o. š. s.

Razpis

3-2

službe učitelja voditelja na enorazrednici v Kobilaglavu s postavnimi dohodki III. plačilne vrste.

Za definitivno nameščenje zahteva se sposobnost katoliško verstvo poučevati.

Prošnje naj se vložijo pri podpisnem v dobi 6 tednov po razglasenju tega razpisa v časniku „Osservatore Triestino“.

C. k. okrajni šolski svet.

Sežana, 1. decembra 1887.

Androna Gusion št. 2 v Trstu

priporoča veliko zalogo sadja vsake vrste najboljših plemen na drobno in debelo. — Prevzame vsako pošiljatev na deželo, katera se izvrši točno in solidno. 100-89

„ŠALJIVI KOLEDAR“
za leto 1888

se prodaja v tiskarni Dolenčevi po 40 kr.

SREBRNICO

ozdravlja po najnovjšem načinu profesorja Wilkensonu popolnoma in stalno.

Prospekt zastonj.

Karol Kreikenbaum

20 Braunschweig. 42-52

KLINIKA za spolne in želodčne bolezni, nastope okuženja i oslabenja možke slabosti, polucije, žgečo vodo, močenje postelje, puščanje krvi, zabite vode, in za vse bolezni mehurja, droba in živcev. Tudi pismeno po najnovjšem znanstvenem postopanju z neškodljivimi sredstvi. 39-79-104

C. Stroetzel, specialni zdravnik Lindan am Bodensee.

Zdravilni plašter

(CEROT).

Ozdravi temeljito vsako rano, bodisi še tako zastarana in tudi take, ki so se uže spremenile v raka, ustavlja še tako močan glavobol, vse bolečine živcev in revmatizma v zglobah, čudelno pomaga v bolečinah materinskih itd. 50letna skušnjava z izvrstnim uspehom, kakor razvidno po neštevilnih spričalnih, kateri se morejo pokazati vsakemu — dobiva se v lekarni ROVIS, Corso št. 47. 8-10

BRNSKO SUKNO jesensko in zimsko sezono nadvladuje kar se tiče finosti in toplečnosti vsaki sličen fabrikat, pozivljaje proti postopnem povzjetju sklanjših sukna

SIEGEL — IMHOF Brno (Brunn).

I kupon sukna za obleke
Mr. 310 in fine volne f. 4,80
Mr. 310 in jako fine volne f. 7,15
Mr. 310 in posebej fine volne f. 10,50
I kupon sukna za črno obleko
Mr. 325 tang. draga f. 7,--
Mr. 325 jako fini Pers. f. 9,50
Mr. 325 rime in bukting f. 9,50
Vsaki kupon sadostuje sa komplotno meško obleko (Hlače, prsljak in suknjajo).

Sukno za zimsko suknje
Mr. 2 Boy fino f. 4,90
Mr. 2 Boy jako fino f. 6,--
Mr. 2 Paimson fino f. 7,15
Mr. 2 Paimson J. fino f. 9,50
Mr. 15 Lovsko sukno f. 4,25

Sukno iz češljane voline, Tüffel, sukna za deževne kabanice za gospe in vsako vrstno suknjo po jako nizkej ceni.

Uzore zastonj in franko. 30-17

Singerstrasse Nr. 15, zum goldenen Reihsapfel. **J. PSERHOFER-jeva** Apotheke in Wien

Kričisitline — nekdanj universalna kroglična zvana, zaslužilo res zadnje imo, kajti ni skoraj bolezn. boleznih v kojih se je mnogo drugih zdravil rabilo, se je po teh krogličah neštivilokrat in v zelo kratkem času popoln ozdravilo. Jedna skatlija s 15 krogličami stane 21 kr. jeden zavitek s 6 skatlijami f. 1,25. 3 zavitki f. 2,50. 3 zavitki f. 3,40. 4 zavitki f. 4,40. 5 zavitki f. 5,20. 10 zavitkov f. 9,20. (Manj kot jeden zavitek se ne pošilja).

Dobro nam neštevilo pisem v kojih se kupčevalci in rabilci teh kroglic zahvaljujejo za ozdravljene in vsakovrstnih nevarnih bolezni. Vsakdo, ki je le enkrat poskusil se s temi krogličami zdraviti jih priporoča i drugim.

Naj sledè tu nekatera teh zahvalnih pisem:

Leoneang, 15 maja 1883.
Blagorodni gospod! Vaše kroglice delajo kar čuda, one niso enake drugim hvalisnim pomočkom, temveč v resnici pridobè zdravje v-om, ki jih rabijo.

Ona kroglica ki sem jih o velikonoči naročil, sem skoraj vse razd i mojim znancem in prijateljem in vsem se pomagale, celo stare, bolane in hirajoče osebe so po njih nazaj zdravje zadobile, ali vanj se je njih bolehnost na boljše obrn la. Jaz Vas prosim zato, da mi jih še pet zavitkov pošljete. Zahvaljujem se Vam srčno jaz in s menoj vsi drugi, ki so rabili Vaše kroglice ozdraveli.

Martin Deutinger.
Bega Szt. Györey 16 febr. 1883.

Velečeni gospod! Ne morem se Vam zado tno zahvaliti za Vaše kroglice ker uže mnogo let je moja soproga bolehalna na zaprtju čev ter je Vašim kričislinim krogličam se ima zahvaliti, da če tudi ni s popolnoma ozdravela ter mora še kdaj pa zdaj kako vžiti, vender se jej je ona mladeniška svežost povrnila, da mora sedaj pri svojih opravkih biti. Prosim da to moje zahvalo razglasite, da se spoznajo vsi bolni ter da mi pošljete še dva zavitka kroglic in dva kosca kitajskega mila.

Z odličnim spoštovanjem
Alajz Novak, cvetličar.

Vaše blago odje! Gotov, da morajo vse Vaše lešila biti enakega dobrega vsepa vaker vaš znani ledeni balzam koji je v mojej družini mnogim starim ozeblim konoc storil, čeprav nič kaj rad ne zaupam onim tako imenovanim universalnim pomočkom, venlar sem odločil si Vaših kričislinih kroglic vkupiti, da z njimi prerinem dolgotelno hemorojčno bolezen. In res izpoveda i moram, da mi je Vaše sredstvo po štiri dnevem uzivanju mojo staro bolezen odvezlo ter da ga sedaj mojim znancem gorko priporočam. Dopusčam Vam, da to moje vrstno objavite, ali brez mojega polnega podpisa udani C. P. T.
V Beču, 20. februarja 18-1.

nino 75 nš.

A. W. Bulrichova universalna čistilna sol. Izvrstni pomoček proti i vsem nastopkom slabe pribeve kakor: glavobolu, trganju v glavi, želodčni in krču, hemorojdnim bolestim, zapeki itd. 1 zavitek 1 gld.

Francovo žganje 1 sklenica 60 kr.

J. Pscherhofer-jev Ledeni balzam uže mnogo let za najboljši pomoček spoznan proti ozeblim nam vsake vrste kakor tudi proti starim ranam itd. 1 posodica 40 kr. po pošti 65 kr.

Balzam za goltanec zanesljiv pomoček proti debelemu vratu, 1 pos. 40 kr. po pošti 65 kr.

Živenska esenca (prafke kapljice) pr oti po prebavi, vsakovrstnem trčenju v doleženem telesu, izhorat domače vrašilo 1 flacon 20 kr.

Trpotčev sok obeno znano izvrstno zdravilo kašlju itd. 1 steklenica 50 kr. 2 st. z p i f. 50 nš.

Izven imenovanih izdelkov dobivajo se še druge farmacevtske specialitete ki so bile po vsih avstrijskih časopisih oznanjene:

Razpošiljanja po pošti se točno odpravljajo proti gotovini ali povzjetju Pri prejšnjem dopošiljati denarja (najbolje po poštni nakaznici) stane porto dosti manj nego pri povzjetju. (9-12)

Varovati se je ponarejenja.

Brázay-a francozko žganje je izvrstno sredstvo proti glavobolu, migreni, boleznim v vseh, na ožeh in zobeh, proti ranam, trganju, nahodu, izpahom in madežem na koži in pegam; tudi je jako dobro kot voda za izpiranje ust in ohranjenje zobov, posebno pa se priporoča za umivanje glave, okrepčanje rasti las, in odstranjenje grinte. Gena z popisom porabe: mala steklenica 40 nš., velika 80 nš. 4-12

Pristen v Trstu v lekarni Ivana Cillia.

Steklenice imajo vilito tvrdko Brázaya.

Na deželo se pošlje na zahtevo cenik se slikami prost poštne.
Največa zaloga tovarne pohištva IGNACIJA KRON iz Dunaja, povg d poznane zarad dobrega okusa, dobrote in nizkih cen nahaja se v TRSTU. Via del Teatro 1 (Tergesteo). Lastnik društvo „Edinost“. Izdatelj in odgovorni urednik Julij Mikota. Tiskarna Dolenc v Trstu.